

KUKÁTKO

ZPRAVODAJ XVI. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO DIVADLA PRO DĚTI

Listopad 1997

č. 2

Mínuta ticha za

Mazíí

Skončilo první soutěžní představení letošní Popelky. Malí diváci se spokojeně rozcházejí, herci se vracejí do šatny, odkud však neprýští - jak by se dalo čekat - úlevný pocit radosti, ale je tu neobvyklé ticho. Proč? ptám se vedoucí souboru HORDA z Nového Města na Moravě Kamily Šimkové.

- Byla to tichá vzpomínka na autorku a režisérku hry Marii Junovou, která v lednu tragicky zemřela v Nepálu. Tuhle hru jsme začínaly spolu a jsem ráda, že se celému souboru podařilo dotáhnout dílo do zdárného konce. Marie by z toho měla velkou radost. Myslím, že ani nedoufala, že bychom se mohli dostat až sem na národní přehlídku. Je to především její zásluha a byla tu s námi, i když už není...

□ Jak dlouho jste inscenaci připravovali?

Zkoušeli jsme asi 3 měsíce, v prosinci byla premiéra, dál jsme absolvovali asi 5 repríz a v březnu jsme postoupili z oblastní přehlídky, která se uskutečnila v našem městě.

□ Jak dlouho pracuje váš současný soubor?

V tomto složení 7 let. Ale v Novém Městě je tradice amatérského divadla mnohem starší. V příštím roce proběhnou oslavy 100. výročí, ale jak v poslední době zjišťujeme studiem archivních materiálů, sahá tradice dále do minulosti. Nedivme se TOMU. Naše město bylo rodištěm mnoha obrozenců a vlastenců.

□ Vysvětlíte trochu blíže současný název souboru.

Ten dnešní existuje od roku 1990. Předchozí názvy divadelních souborů byly odvozeny a splývaly s názvy pěveckých spolků jako Smetana, Svatopluk atd. HORDA je nejen název Horácké divadlo amatérů, ale také vystihuje náš soubor: Jsme lidé temperamentní, jsme horda zapálených lidí.

□ Jak se vám líbilo dnešní obecenstvo?

Bylo velmi dobré. Převažovaly ovšem "školkové" děti a nevím, zda chápaly význam všech věcí, ale jejich reagování bylo dobré. Zdejší divadlo má výbornou akustiku, na kterou ani nejsme zvyklí, protože většinou hrajeme ve velkých prostorách kulturního domu, a ty jsou neumluvitelné.

□ Diváky zaujala účelná jednoduchost výtvarné stránky vašeho představení.

Když Marie chystala představení, postavila vše na té síti.

Nejdřív byla síť, pak představení.

□ Přibližte nám trochu složení vašeho souboru.

Je to pestrá všehochuť. Žáci základní školy, středoškolák, zaměstnanec státní správy, soukromý podnikatel, majitel obchodu s knihami atd.

□ Jakou perspektivu má váš soubor do příštích let?

Dost špatnou. Naším zřizovatelem je kulturní dům. Po 7 letech činnosti nám teď naznačili, že to nebude pravda. Bude to velký problém a mám obavu, že možná skončíme, protože pan starosta nám doporučil, abychom si sháněli sponzory, jinak nebudeme moci platit nájem, otop atd. Mám obavu, že to nebude v našich silách jak finančních, tak časových. Kdo kdy dělal divadlo, ví, kolik času to obnáší - a ke 3-4 zkouškám týdně přidat další hodiny na shánění peněz, to prostě nejde. Jsme všichni zaměstnaní a není možné se ještě věnovat managementu. To nepadá v úvahu. Takže budoucnost je nejasná.

□ Přeji vám, aby se prosvětliła a aby více než stoletá tradice divadla v Novém Městě na Moravě nebyla přervána necitelnými zásahy.

Děkuji.

Rozhovor připravil Zdeněk Brůžek

NA PRANÝŘI

DS HORDA Nové Město na Moravě

Runer Jonsson - Marie Junová

VIKING VIKE

Dramatizace známého románu pro děti respektuje nadhled předlohy, to jest, staví do kontrastu tak zvané "hrdinské činy" Vikingů a jejich vnímání desetiletým chlapcem, nezátíženým společenskými konvencemi. Vike pojmenovává události, takové jaké jsou, v rovině známého výroku "král je nahý", a dále proti nemyslnému a slávychtivému postoji, založenému na vrtkavé štěstěně, nabízí uvažování nad smyslem konání - místo násilí myšlení.

Text poskytuje šance pro "hru na", to jest hraní na postavy, na situace. Tím, že hravost preferuje, ji zároveň tematizuje, čímž jde naproti Vikemu a jeho vnímání světa. Samozřejmě, že tak zároveň pojmenovává smysl, proč se příběh odehrává na jevišti. Dramatizace byla původně určena pro děti z dramaťáku, které tak vytvářely svůj příběh, a soudím, že nosný příběh, který existoval bez ohledu na to, že text sám se skládá z několika situací, a ne průběžného jednání směřujícímu k velkému oblouku. I když oblouk je zde v tom smyslu, že cesta Vikingů je kruhová a vrací je domů poučenější, než když vyjeli.

Úvod byl nutný, neboť Vikinga Vika inscenovali dospělí. Jejich situace byla obtížnější, neboť byli postaveni před nutnost nalézt inscenační klíč založený na jiné hravosti, než je dětská. Výchozí princip postavený na rozdělení souboru na mužskou a ženskou část je nosný, ale není důsledně využit především ve zhodnocení situací, tedy v dvojím přístupu ke světu. Obdobně práce se scénografickým prvkem, rybářskou sítí, která je prostředkem k metaforickému označování, nebyla důsledná. Některé kroky totiž byly vynechány, ne vždy k ní herci zaujali vztah, takže se vracela do své konkrétní podoby, to jest do sítě - ztrácela se srozumitelnost. Přitom past ze sítě, moře, a především loď, byly výtečné. Naproti tomu intimspreje, i kdybychom si odmyslili jejich cizorodost, se neproměňovaly, nebyly prostředkem, zůstaly jen spreji, sloužily jen k označení "čistotných" postav. Ani s klacky, jako znakem mečů a vesel, se nepracovalo důsledně. Též stylizace postav, jak hlasová, tak gestická, nevycházela ani tak ze hry na postavy, jako se snažila vystavět regulérní dramatické osoby, pro což text neposkytuje možnosti. Inscenace se tedy spíše přiklání k označování přes chování a ilustrační klišé než přes jednání, k čemuž přispíval i referenčním způsobem prezentovaný text. Tak se i stalo, že hrdina Vike a jeho řešení problému bylo poněkud upozaděno. Tím chci říci i to, že nebyla využita možnost hrát si nad textem a mimo text.

I přes tyto problémy je nutno říci, že je lepší se utkat s dobrým textem, který není plně využit, než si snížit laťku, nehledě na to, že v řadě míst probleskovaly prostředky, které by dokázaly text odemknout svébytnou poetikou - viz odpočívající bouře, a další - což dokazuje, že cesta ke smyslu inscenovaných situací je možná.

Vladimír Zajíc

NA PRANÝŘI

Malé divadlo Ústí nad Labem

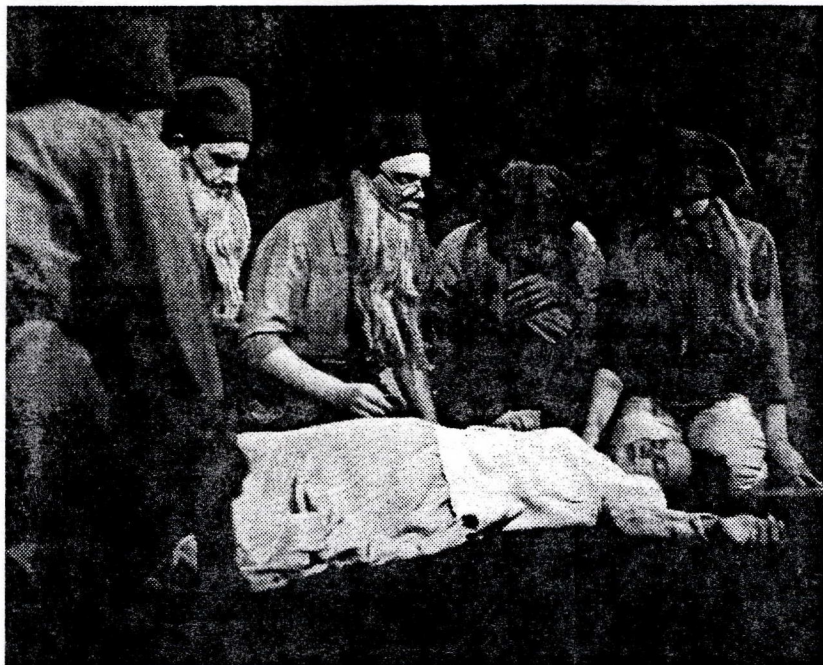
J. a V. Grimmové - Jan Korčík

SNĚHURKA A SEDM TRPASLÍKŮ

Jan Korčík převedl známou pohádku na scénu pokud možno věrně. Epický charakter pohádky je zachován, se střídou pomocí vypravěče - zrcadla, se příběh odvíjí tak, jak jej zaznamenali bratři Grimmové. Dramatizace je vytvořena systémem jakoby filmových záběrů do klíčových situací, ve kterých se rozhodují osudy postav. Nenápadné malé vsuvky pak pomáhají lépe a scénicky názorněji motivovat děj (víly, exponování vztahu prince a Sněhurky). Tento způsob je přirozenou obranou proti jinde tak časté mnohomluvnosti, dialog je až na malé výjimky spádný. Kladem dramatizace i inscenace je vkus, s jakým jsou uvedeni trpaslíci. Nevadí, že je hrají herci dospělí, jednotlivé charaktery jsou výrazně naznačeny, ale zbytečně neprokreslovány. Trpaslíci se obejdou bez špílců a násilného vyrábění komiky, vytvářejí milou, příjemně kamarádskou atmosféru.

Inscenace nabídla k diskusi dva základní problémy. První je nebezpečí lapidárnosti, s níž je dramatizace vytvořena. Přestavby jsou sice rychlé, ale nikdy nemohou dosáhnout rychlosti filmového střihu. Není-li předchozí stručně naznačená situace dostatečně naplněna au-

tentickým napětím a nemá-li svou pointu, přestavba a hudba smaže dojem a další scéna pak musí začít scénické napětí budovat znovu od začátku. Takových scén je v představení několik, zvláště tam, kde není přítomen ansámbl-trpaslíci.

Druhým námětem k diskusi je začlenění písní: V inscenaci je jich dost a většinou mají vyjadřovat pocity postav, nahradit to, pro co se "nedostává slov". Ale ve skutečnosti působí právě opačně. Playback je zcizuje a mechanizuje, ruší vnitřní opravdovost a stírá osobitost herců. Konečně i vyznačené charaktery postav - vplynou do povrchní a konvenční machy zpěvu kamsi do citové mlhy. Jejich aranžmá zastavuje přirozený tok jevištního dění, s výjimkou písně Sněhurky a prince jsou tak pouze sice možná líbivou, ale divadelní naprosto bezvýznamnou vložkou.

Inscenace Malého divadla z Ústí nad Labem je vizitkou zaujaté, a pokud jde o celkový přístup k dramatizaci klasické pohádky, také úspěšné práce.

Alena Urbanová

ZASLECHNUTO PO SNĚHURCE

Mami, proč neměla Sněhurka skleněnou rakev?

Paní učitelko, ty trpajzlíci byli moc velký. A jeden neměl pořádné fousy.

Hošík č. 1: Ten král byl blbej, když si vzal takovou potvoru.

Hošík č. 2: Ale byla hezká.

ZEPTALI JSME SE

Pavla Trdly - režiséra DS Mladá scéna z Ústí nad Labem

❑ Proč jste letos nepřijeli na Popelku s žádnou pohádkou?

Jako soubor jsme se někam dostali, troufám si říci, že jsme někde pod vrcholem. Absolvovali jsme úspěšně řadu přehlídek, Hronov, Popelku, Femad. Jsme zvaní po celé republice - máme spoustu zájezdů. Částečně nám to řeší ekonomické problémy, trošičku si tak vyděláme. Spousta lidí však na nějaký čas ze souboru z nej-různějších důvodů odešla. Jedna z představitelů princezen má například druhého Mauglíka, náš hlavní představitel studuje druhým rokem na JAMU a tak dále. Fungujeme a zkoušíme dál, bohužel jsme nestihli nacvičit v termínu žádnou hru, která by mohla postoupit na Popelku.

Říkal jsem si: Vždyť už jsem zde vyhrál několikrát, dám také možnost jiným. Co bych se honil, je mi pětáctýřet a nejsem žádný dvacetiletý mladík.

CO NOSÍTE NA KRKU?

Mezi návštěvníky Popelky 1997 vznikají polemiky o tom, co že to vlastně dostali od pořadatelů a co si zavěsili na krk. Odpověď je jednoduchá a pro člověka s fantazií vlastně zcela zbytečná. Při troše pozornosti věnované keramickému přívěsku přijde prakticky každý normální člověk na to, že keramická budova ve skutečnosti znázorňuje rakovnické Tylovo divadlo. Tento šperk vymyslela svou hlavou a první vzorek vytvořila scénografka a výtvarnice rakovnického souboru Lucie Auerswaldová. S hlinou se patlal, nadával a tvořil prakticky celý soubor. Výstižně celou situaci pojmenoval jeden z členů DS Tyl Petr Čolič. "Co si na nás proboha Lucie vymyslí příště!?"

ABYSTE VĚDĚLI

- Již v loňském roce jsme psali, že počet účastníků na rakovnickém festivalu se neustále zvyšuje. Letos došla situace dokonce tak daleko, že někteří zájemci museli být pro nedostatek vstupenek i místa ke spaní odmítnuti.
- Na molitanech na galerii Kulturního centra bude spát cca 66 návštěvníků Popelky oproti loňským 63.
- Celkově navštíví Popelku 111 pozorovatelů, 101 účinkujících, 7 členů dospělé poroty a 12 dětské.
- Celkový počet mimorakovnických návštěvníků tak letos dosáhne rekordních 231 občanů České republiky.

HARMONOGRAM

DNES

8.00 hodin

Tylovo divadlo

Příprava představení divadelního souboru DUO Frýdek-Místek

9.30 hodin

Příjezd divadelního souboru MÁJ Praha

10.00 hodin

Sál KC

Příprava představení divadelního souboru MÁJ Praha

10.00 - 11.05 hodin

Tylovo divadlo

Představení divadelního souboru DUO Frýdek-Místek
POPELKA

11.00 hodin

Příjezd Divadélka Na Peróně Praha

12.00 hodin

Tylovo divadlo

Příprava představení Divadélka Na Peróně Praha

13.00 - 14.00 hodin

Sál KC

Představení divadelního souboru MÁJ Praha
POHÁDKA DO DLANĚ

14.45 hodin

Předsálí TD

Rozborový seminář představení POPELKA, POHÁDKA DO DLANĚ

17.00 - 18.10 hodin

Tylovo divadlo

Představení Divadélka Na Peróně Praha
RADÚZ A MAHULENA

19.30 hodin

Předsálí TD

Rozborový seminář představení
RADÚZ A MAHULENA

Mezi 22. a 23. hodinou

Předsálí TD

Galavečer H.U.P. - Vylusování výherců!!!
SALON GURMÁNŮ - ŠTĚSTÍČKO

ZÍTRA

10.00 hodin

Příjezd divadelního souboru Rádobydivadlo Klapý

Vážně se Ti to líbilo?

11.00 hodin

Sál KC

Příprava představení divadelního souboru Rádobydivadlo Klapý

13.00 hodin

Příjezd divadelního souboru MĚKS Němčice nad Hanou

13.00 - 13.45 hodin

Sál KC

Představení divadelního souboru Rádobydivadlo Klapý
FIMFÁRUM

14.00 hodin

Tylovo divadlo

Příprava představení divadelního souboru MĚKS Němčice nad Hanou

15.00 hodin

Předsálí TD

Rozborový seminář představení FIMFÁRUM

17.00 - 18.10 hodin

Tylovo divadlo

Představení divadelního souboru MĚKS Němčice nad Hanou
KŘESADLO

19.30 hodin

Předsálí TD

Rozborový seminář představení KŘESADLO

mezi 22. a 23. hodinou

Předsálí TD

Galavečer H.U.P. - Vylusování výherců!!!
SALON GURMÁNŮ - ŠTĚSTÍČKO

CHCEŠ? PANÁČKA

Velepřestížní, velenezávistá a veleseriózní rubrika

DNES POPRVÉ

SALON GURMÁNŮ - - ŠTĚSTÍČKO

Voriginální galavečer spojený s vylusováním deseti výherců, kterým budou zdarma servírovány nejvybranější pochoutky (jinak neprodejně) v tomto pořadí:

Studený předkrm:

Žumbera forte

Teplý předkrm:

Polévka Malé mořské víly

Hlavní chod:

Krůtí biskupy na kari

a na smetaně, rýže

Dokrm:

Pomazánka z Romadúru
se smetanou.

Neváhejte a rychle žádejte výherní
kupóny v Hostinci U Pánů.